

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Schmidt János ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Szinyéri Éva jogtanácsos által képviselt Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Hatósági Főosztály Közép-dunántúli Kihelyezett Hatósági Osztály (alperes címe) alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróságon 11.K.20.147/2008. számon indított és ugyanezen bíróság 2009. március 20-án kelt 11.K.20.147/2008/14. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes részéről 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 11.K.20.147/2008/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az első fokú adóhatóság a felperesnél 2001-2005 adóévekre vonatkozóan személyi jövedelemadó adónemben folytatott le ellenőrzést, melynek eredményeként határozatával 3.248.878 Ft adókülönböt, 1.624.439 Ft adóbírságot és 1.492.786 Ft késedelmi pótlékot állapított meg. Kifejtette, hogy a felperesnek a vizsgált időszakban nem volt akkora jövedelme, hogy veszteségét finanszírozni tudta volna. Ezért az adóhatóság eltitkolt bevételt vélelmezett, amelyet az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 108. § (1) és (2) bekezdései, illetve (3) bekezdés c) pontja alapján becsléssel állapított meg. A felperes a veszteség finanszírozására fedezetként menyasszonytáncból befolyt összegre, ifjúsági takarékbetétre, lakáskassza megtakarításra, holland baráti kölcsönre hivatkozott, melyet az adóhatóság az Art. 109. § (3) bekezdése alapján nem fogadott el.

Az alperes 2482431811 számú határozatával az első fokú határozatot az indokolás megváltoztatásával helybenhagyta azzal, hogy a becslés alkalmazása a jogszabályi feltételek alapján történt.

A felperes keresetében az Art. 97. § (4) és (6) bekezdéseinek megsértésére hivatkozott, az alperes az Art. ellenőrzésre és becslésre vonatkozó előírásait megszegve és mellőzve hozta meg megállapításait.

Az első fokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az első fokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az első fokú hatóságot új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezte. A tényállás tisztázása és bizonyítása körében hivatkozott az Art. 97. § (4) és (6) bekezdéseire. Megállapította, hogy az alperes az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvhöz 2. szám alatt csatolt mellékletben nem szerepeltette a felperesnek gyermeke után folyósított családi pótlék összegét. A ... tájékoztatásából megállapította, hogy lakástakarékossági szerződés alapján a felperesnek 1.240.000 Ft-ot utaltak ki, melyet az alperes szintén nem vett figyelembe felperesi bevételként, noha a felperes a kiutalt összeget nem költötte ingatlanvásárlásra, az szabadon rendelkezésére állt. Az első fokú bíróság utalt arra is, hogy az alperes képviselője a 2008. november 25-i tárgyaláson ezen két tételt úgy tekintette, mint amelyek figyelembevételével az alperesi határozatokösszezszerűsége változna.

Az első fokú bíróság jogerős ítélete ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének teljes körű elutasítását. Hivatkozott arra, hogy a családi pótlékot a felperes bevételei között már figyelembe vette. A lakás-előtakarékossági szerződés alapján kiutalt összeg célhoz kötött megtakarítás, az szabadon nem használható fel, hiszen a jogalkotó egyedülálló támogatási rendszert dolgozott ki, meghatározva az igénybevétel szigorú jogszabályi feltételeit.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Art. 109. § (1) bekezdése, melynek értelmében, ha az adóhatóság megállapítása szerint az adózó vagyongyarapodásával és az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját becsléssel állapítja meg. Ez esetben - figyelemmel az ismert és adóztatott jövedelmekre is - az adóhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a vagyongyarapodás és az életvitel fedezetéül a magánszemélynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.

A becslési eljárás az Art. 108. § (1) bekezdése alapján olyan bizonyítási módszer, amely a törvényeknek megfelelő, a valós adó, illetve költségvetési támogatás alapját valószínűsíti. A (2) bekezdés értelmében az adóhatóság bizonyítja, hogy a becslés alkalmazásának a feltételei fennállnak, továbbá azt, hogy a becslés alapjául szolgáló adatok, tények, körülmények, valamint a becslés során alkalmazott módszerek az adó alapját valószínűsítik.

Az Art. 109. § (1) bekezdése alapján az adóhatóságnak kell bizonyítani a becslési eljárás alkalmazásának fennállását, majd ezt követően az Art. 109. § (3) bekezdése alapján a becsléssel megállapított adóalaptól való eltérést, az adózó hitelt érdemlő adatokkal igazolhatja. Az adóhatóság az adózó által előadott tények, adatok valóságtartalmát, az adó megállapításához való jog elévülési idejét megelőző időszakra vonatkozóan is vizsgálhatja, ha az adózó állítása szerint vagyongyarapodásának forrása ezen időszakban keletkezett. A bizonyítás lényege, hogy most már az adózó érdekkörébe áll, hogy hitelt érdemlő adatokkal igazolja a becsléssel megállapított adóalaptól való eltérést. Ennek elmaradása, vagy sikertelensége az adózó hátrányára esik.

A perbeli esetben a felperes már a közigazgatási eljárásban hivatkozott menyasszonytáncból származó bevételre, ifjúsági takarékbetétre, ... származó bevételre, holland baráti kölcsönre, de az adóhatóságok ezeket nem fogadták el.

Az első fokú bíróság is vizsgálta a perben a felperes által hivatkozottakat és a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján részletes indokát adta annak, hogy miért fogadta el részben azokat (családi pótlék,). A felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli perorvoslati jellegéből adódóan - a tényállás vitatására, módosítására, és a bizonyítékok újraértékelésére vagy felülmérlegelésére nincs lehetőség. Erre csak akkor van mód, ha a jogerős határozatot hozó bíróság tényállást nem állapított meg, vagy a megállapított tényállás hiányos, iratellenes, illetve a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint azonban az első fokú bíróság a fenti hibáktól mentesen állapította meg az ügy alapját képező tényállást, és a bizonyítékok mérlegelésénél sem volt tapasztalható kirívóan okszerűtlen mérlegelés, így nem volt jogi lehetőség annak újraértékelésére, felülmérlegelésére.

Az alperes hivatkozásával szemben, a közigazgatási iratok közt elfekvő ellenőrzési jegyzőkönyv 2. mellékletéből nem állapítható meg egyértelműen, hogy az adóhatóság a felperest megillető családi pótlékot a bevételek közt elszámolta volna.

Az alperes arra ugyan helytállóan hivatkozott, hogy a lakás-előtakarékossági konstrukció alapján a felperes célhoz kötött bevételhez jutott. Arra azonban nincs adat, hogy ezt a felperes lakásvásárlásra, lakásfelújításra fordította volna, így az rendelkezésére állt. Ha nem célhoz kötötten használta fel, az indokát adhatja a szerződés felbontásának, és az összeg visszakövetelésének, de jelen eljárásban azt lehetett megállapítani, hogy a kiadásait ebből is fedezhette. Önmagában a céltól eltérő felhasználás nem indokolhatja, hogy a bevételek közt ezt ne lehetne figyelembe venni.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az első fokú bíróság jogerős ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért annak viseléséről sem kellett rendelkezni.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket, a peresztés alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentességre figyelemmel, a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. február 11.

Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök, Dr. Hajnal Péter sk. előadó bíró, Dr. Darák Péter sk. bíró